

ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๑๕๗๑๗

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง การดูแลรักษาบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๑๖๘๘๗ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗

ตามที่กรมการปกครองได้ซักซ้อมแนวทางการเก็บรักษาบัตรประจำตัวประชาชนเนื่องจากพบว่า มีผู้ถือบัตรประจำตัวประชาชนได้ยื่นคำขอเปลี่ยนบัตร กรณีบัตรชำรุดในสาระสำคัญ โดยมีลักษณะตัวอักษรหรือภาพใบหน้าของผู้ถือบัตรเลือนลาง ซึ่งมีสาเหตุประการหนึ่งมาจากช่องใส่บัตรที่ทำมาจากวัสดุ PVC ทำให้ภาพสีเกิดปฏิกิริยาทางเคมีถ่ายเทสีจากบัตรสู่ช่องใส่บัตร โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชนแนะนำ การเก็บรักษาบัตรแก่ผู้ถือบัตร ดังนี้

๑. ควรเก็บรักษาบัตรประจำตัวประชาชนในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ได้แก่ อุณหภูมิระหว่าง ๒๐ - ๓๕ องศาเซลเซียส ความชื้น ๔๐% - ๕๐% ไม่ถูกสารเคมี ไม่ควรถูกแสงแดดเป็นเวลานาน ไม่ควรวางไว้ใกล้กับสนามแม่เหล็ก

๒. ไม่ควรจัดเก็บบัตรประจำตัวประชาชนไว้ในช่องที่ทำจากวัสดุ PVC เนื่องจากช่อง PVC จะทำปฏิกิริยาเคมีทำให้สีหลุดลอกติดช่อง หากจำเป็นต้องใส่ช่อง ควรใช้ช่องที่ผลิตจากวัสดุ Polypropylene และไม่ควรเก็บไว้ในสภาพที่กดทับด้วยน้ำหนักเป็นระยะเวลาาน ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมการปกครองได้รับเรื่องเสนอความคิดเห็นของประชาชนผ่านช่องทางหมายเลข ๑๑๑๑ ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน กรณีหน่วยความจำ (IC Chip) ของบัตรชำรุดหรือไม่สามารถอ่านข้อมูลได้ และมีกรณีต่างๆ ที่อาจส่งผลทำให้บัตรประจำตัวประชาชนเกิดความชำรุดเสียหายได้ ดังนั้น เพื่อให้บัตรประจำตัวประชาชนแบบเอนกประสงค์ (Smart Card) สามารถใช้ได้ตามอายุของบัตร จึงขอให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบัตรประจำตัวประชาชนดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีมีผู้ถือบัตรประจำตัวประชาชนได้ยื่นคำขอเปลี่ยนบัตร โดยแจ้งว่าหน่วยความจำ (IC Chip) ของบัตรชำรุดหรือไม่สามารถอ่านข้อมูลได้ ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ ตรวจสอบสภาพของหน่วยความจำ (IC Chip) กับเครื่องอ่านบัตร (Smart Card Reader) ของสำนักทะเบียนเพื่อทดสอบการอ่านข้อมูลในหน่วยความจำ (IC Chip) โดยให้ทำความสะอาดบริเวณหน่วยความจำ โดยใช้ยางลบถูทำความสะอาดเบาๆ เพื่อลบคราบคาร์บอนไดออกไซด์ที่อาจเกาะติดที่หน้าสัมผัสของหน่วยความจำซึ่งเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถอ่านข้อมูลได้

๑.๒ กรณีที่สามารถอ่านข้อมูลในหน่วยความจำ (IC Chip) ได้ ถือว่าบัตรใบดังกล่าวอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ให้ชี้แจงผู้ถือบัตรทราบ แต่หากผู้ถือบัตรยืนยันขอเปลี่ยนบัตรให้ดำเนินการเปลี่ยนบัตร กรณีบัตรชำรุด และหากพบว่าปัญหาดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการที่ประชาชนนำบัตรไปติดต่อขอรับบริการกับหน่วยงานต่างๆ แต่เครื่องอ่านบัตรของหน่วยงานดังกล่าวไม่สามารถอ่านข้อมูลในหน่วยความจำ (IC Chip) ของบัตรได้ ให้แจ้งหน่วยงานดังกล่าวทราบปัญหาที่เกิดขึ้นและแจ้งส่วนบัตรประจำตัวประชาชน สำนักบริหารการทะเบียน ทราบทางหมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๗๙๑ ๗๖๒๐ อีกทางหนึ่งด้วย

/๑.๓ กรณี ...

๑.๓ กรณีหากไม่สามารถอ่านข้อมูลในหน่วยความจำ (IC Chip) ได้ และเป็นกรณีหน่วยความจำ ชาร์จไม่สามารถใช้การได้ภายหลังกระบวนการออกบัตรเสร็จสมบูรณ์แล้ว ให้ดำเนินการเปลี่ยนบัตร กรณีบัตรชาร์จ ทั้งนี้ หากประชาชนมีข้อสงสัยขอให้ชี้แจงประชาชนทราบด้วยว่า กรมการปกครองมีระบบการจัดเตรียมความพร้อมของบัตร (Pre-personalization) และการตรวจสอบคุณภาพของวัสดุตัวบัตรให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานก่อน ส่งให้สำนักทะเบียน และในขั้นตอนสุดท้ายของการออกบัตรของสำนักทะเบียน ระบบโปรแกรมจะทำการตรวจสอบสภาพของหน่วยความจำอีกครั้งหนึ่งโดยการจัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือ (นิ้วชี้) ของผู้มีบัตรไว้ในหน่วยความจำเพื่อยืนยันการเป็นผู้ถือบัตร ดังนั้น หากระบบโปรแกรมสามารถจัดเก็บลายนิ้วมือ (นิ้วชี้) ได้สำเร็จ แสดงว่าหน่วยความจำของบัตรอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ณ ขณะที่ส่งมอบบัตรให้กับผู้มีบัตรแล้ว

๒. ให้แนะนำการดูแลรักษาบัตรประจำตัวประชาชนแก่ผู้ถือบัตร ดังนี้

๒.๑ ควรระมัดระวังรักษาหน่วยความจำ (IC Chip) ของบัตร เช่น ไม่สัมผัสหน่วยความจำ เนื่องจากจะทำให้เกิดคราบคาร์บอนไดออกไซด์เกาะติดที่หน้าสัมผัสบริเวณดังกล่าว ระวังไม่ให้เกิดรอยขีดข่วนบนหน้าสัมผัสบัตรของหน่วยความจำซึ่งบางครั้งเป็นรอยเล็กๆ มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ระวังไม่ให้บัตรสัมผัสกับของเหลวหรือสารอื่นๆ ที่เป็นสาเหตุให้มีความชื้นเกาะอยู่บนหน่วยความจำทำให้เกิดคราบสนิม เป็นต้น

๒.๒ ไม่ควรรนำวัตถุใดๆ โดยเฉพาะวัตถุที่มีส่วนประกอบของกาวเหนียวติดบนบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เนื่องจากอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อบัตรประจำตัวประชาชน ดังนี้

๒.๒.๑ บริเวณด้านหน้าบัตรมีการเคลือบวัสดุป้องกันการปลอมแปลงที่เป็นสัญลักษณ์ และข้อความที่กรมการปกครองกำหนด ซึ่งเป็นสารเคมีที่มีความวาวและรองรับการหักเหของแสง หากนำวัตถุดังกล่าวมาติดทับและลอกออก อาจทำให้เกิดการหลุดลอกของวัสดุเคลือบบัตรได้ หรือเมื่อลอกออกแล้วอาจมีคราบกาวเหนียวติดอยู่ หากพยายามที่จะขูดลอกออกหรือใช้น้ำยาเช็ดทำความสะอาดก็อาจจะส่งผลกระทบต่อวัสดุเคลือบบัตรโดยตรง

๒.๒.๒ บริเวณด้านหลังบัตรตรงตำแหน่งสัญลักษณ์ตรวจสอบบัตร (Hologram) เนื่องจากเป็นวัตถุ Foil อยู่บนพื้นผิวของ PVC อีกชั้นหนึ่ง หากนำวัตถุดังกล่าวติดทับและลอกออก อาจมีคราบกาวเหนียวติดอยู่ หากใช้ความพยายามลอกคราบนั้นด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม จะส่งผลให้สัญลักษณ์ตรวจสอบบัตร (Hologram) หลุดลอกไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้อำเภอ เขต เทศบาล และเมืองพัทยา ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนากร จงอิสระ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

โทร. ๐๒๗๙๑ ๗๖๑๓

โทรสาร ๐๒๙๐๖๙๒๘๙